มหาวิทยาลัยมหิดล
Mahidol University
Wisdom of the Land

Mahidol Migration Center (MMC)
Institute for Population and Social Research (IPSR)
Mahidol University

รายงานผลการจัดกิจกรรม

การประชุมหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

การขับเคลื่อนกรอบการวิจัยแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมสุขภาวะและผลิตภาพของแรงงานข้ามชาติในประเทศไทย ท่ามกลางวิกฤตความร้อนและมลพิษทางอากาศ

วันที่ 7 กรกฎาคม 2569 | โรงแรมเบสท์ เวสเทิร์น จตุจักร กรุงเทพมหานคร

รายงานผลการจัดกิจกรรม *1*

1. ความเป็นมาและความสำคัญ *3*

2. ภาพรวมของกิจกรรม *4*

3. ผู้เข้าร่วมกิจกรรม *5*

4. สรุปผลการดำเนินกิจกรรม *6*

4.1 กล่าวเปิดการประชุม 6

4.2 กรอบนโยบายและแนวทางการดำเนินงานเชิงยุทธศาสตร์ 6

4.3 ความเปราะบางด้านสภาพภูมิอากาศของแรงงานข้ามชาติในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 6

4.4 การนำเสนอกรอบการวิจัยแบบบูรณาการ 7

4.5 การประชุมหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและกิจกรรม World Café 7

4.6 กล่าวปิดการประชุม 8

5. ประเด็นสำคัญและข้อเสนอแนะจากการประชุมหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย *8*

5.1 ข้อมูลพื้นฐานและการวิจัยเกี่ยวกับความร้อนและมลพิษทางอากาศ 8

5.2 ความเสี่ยงด้านอาชีวอนามัยและสุขภาวะของแรงงาน 9

5.3 กลุ่มแรงงานเปราะบางและความหลากหลายของอาชีพ 9

5.4 การพัฒนานโยบายและการประสานงานระหว่างหน่วยงาน 9

6. ผลการประเมินและการวิเคราะห์ *9*

6.1 ความพึงพอใจโดยรวมและการบรรลุวัตถุประสงค์ของการประชุม 9

6.2 คุณภาพและความเกี่ยวข้องของการนำเสนอ 10

6.3 การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและกิจกรรม World Café 10

6.4 ประเด็นสำคัญในการวิจัยและการพัฒนากรอบการวิจัย 10

6.5 การนำผลการวิจัยไปใช้และนัยเชิงนโยบาย 10

6.6 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในอนาคต 11

7. บทสรุป *11*

8. ภาคผนวก *12*

8.1 ภาคผนวก 1: กำหนดการ 12

8.2 ภาคผนวก 2: ภาพถ่ายกิจกรรมการประชุมหารือเชิงนโยบาย 13

จัดทำโดย:

- *พรกนก งันเกาะ, ผู้ช่วยวิจัย ศูนย์วิจัยการย้ายถิ่นมหิดล-หน่วยวิจัยร่วม (MMC-JRU), สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล*

1. ความเป็นมาและความสำคัญ

ประเทศไทยกำลังเผชิญกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอุณหภูมิที่สูงขึ้นและสภาวะความร้อนจัด ซึ่งก่อให้เกิดความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญต่อสุขภาพของประชาชน การสัมผัสกับความร้อนจัดเป็นเวลานานอาจทำให้เกิดการเจ็บป่วยจากความร้อน เช่น โรคลมแดด (Heatstroke) ภาวะขาดน้ำอย่างรุนแรง และภาวะไตวายเฉียบพลัน นอกจากนี้ อุณหภูมิที่สูงยังอาจทำให้อาการของโรคเรื้อรังที่มีอยู่เดิมรุนแรงขึ้น โดยเฉพาะโรคหัวใจและหลอดเลือด รวมถึงโรคระบบทางเดินหายใจ ความเสี่ยงด้านสุขภาพเหล่านี้ยังทวีความรุนแรงขึ้นจากปรากฏการณ์เกาะความร้อนในเมือง (Urban Heat Island Effect) ซึ่งส่งผลให้อุณหภูมิในเมืองใหญ่สูงกว่าพื้นที่โดยรอบอย่างมีนัยสำคัญ

นอกจากนี้ ประเทศไทยยังเผชิญกับปัญหามลพิษฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 อย่างต่อเนื่องตลอดช่วงทศวรรษที่ผ่านมา โดยคุณภาพอากาศในหลายเมืองใหญ่มีระดับมลพิษสูงจนอยู่ในขั้นวิกฤต ผลกระทบร่วมจากความร้อนจัดและมลพิษทางอากาศส่งผลให้ภาระด้านสุขภาพจากการเจ็บป่วยที่เกี่ยวข้องกับความร้อน โรคระบบทางเดินหายใจ และโรคเรื้อรังอื่น ๆ เพิ่มสูงขึ้น อีกทั้งยังสร้างแรงกดดันเพิ่มเติมต่อระบบสาธารณสุขของประเทศ

แรงงานข้ามชาติและแรงงานย้ายถิ่นภายในประเทศเป็นกลุ่มประชากรที่มีความเปราะบางต่อความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพดังกล่าวมากเป็นพิเศษ แรงงานจำนวนมากประกอบอาชีพที่ต้องใช้แรงกายอย่างหนัก โดยเฉพาะในภาคการก่อสร้างและภาคเกษตรกรรม ซึ่งต้องเผชิญกับสภาพแวดล้อมกลางแจ้งเป็นเวลานาน ทำให้มีความเสี่ยงต่อการเจ็บป่วยจากความร้อนและปัญหาสุขภาพจากการทำงานอื่น ๆ ประเทศไทยมีแรงงานข้ามชาติที่ขึ้นทะเบียนมากกว่า 4.9 ล้านคน รวมถึงแรงงานนอกระบบและแรงงานทักษะต่ำอีกจำนวนมาก แรงงานเหล่านี้จำนวนไม่น้อยมีอำนาจต่อรองอย่างจำกัดในการเรียกร้องสภาพการทำงานที่ปลอดภัยหรือการได้รับความคุ้มครองที่เพียงพอจากอันตรายด้านสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ อุปสรรคด้านภาษา การเข้าถึงบริการสุขภาพที่จำกัด และสวัสดิการที่ไม่เพียงพอ ยังเป็นข้อจำกัดต่อการเข้าถึงข้อมูลด้านสุขภาพ การทำความเข้าใจความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม และการปรับตัวต่อสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงไป หากไม่ได้รับการคุ้มครองและการสนับสนุนที่เหมาะสม ปัญหาเหล่านี้อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพและสุขภาวะของแรงงาน ลดทอนผลิตภาพแรงงาน และท้ายที่สุดอาจบั่นทอนเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ

แม้ว่าประเด็นดังกล่าวจะมีความเร่งด่วนเพิ่มมากขึ้น แต่การศึกษาและวิจัยที่บูรณาการประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สาธารณสุข พลวัตประชากร และการย้ายถิ่นเข้าด้วยกันในบริบทของประเทศไทยยังมีอยู่อย่างจำกัด งานวิจัยที่มีอยู่ส่วนใหญ่มักศึกษาประเด็นเหล่านี้แยกจากกัน ส่งผลให้ยังไม่สามารถทำความเข้าใจผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อมที่มีต่อสุขภาพ สภาพการทำงาน และการเคลื่อนย้ายของประชากรกลุ่มต่าง ๆ ได้อย่างครอบคลุม ความรู้ที่กระจัดกระจายดังกล่าวยังเป็นข้อจำกัดต่อการพัฒนามาตรการตอบสนองที่ตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพของผู้กำหนดนโยบายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนากรอบการวิจัยแบบบูรณาการ เพื่อระบุช่องว่างทางความรู้ เชื่อมโยงประเด็นที่มีความสัมพันธ์กัน และสร้างหลักฐานเชิงประจักษ์สำหรับสนับสนุนการพัฒนานโยบาย กรอบการวิจัยดังกล่าวยังสามารถสนับสนุนการพัฒนาระบบ

สาธารณสุขที่มีความยืดหยุ่นและเป็นธรรมมากขึ้น โดยคำนึงถึงความต้องการของประชากรกลุ่มเปราะบางท่ามกลางความท้าทายด้านสิ่งแวดล้อมและสภาพภูมิอากาศที่เพิ่มขึ้น

เพื่อตอบสนองต่อความท้าทายดังกล่าว ศูนย์วิจัยการย้ายถิ่น มหาวิทยาลัยมหิดล–หน่วยวิจัยร่วม (Mahidol Migration Center–Joint Research Unit: MMC-JRU) ภายใต้สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ได้พัฒนากรอบการวิจัยแบบสหวิทยาการที่เชื่อมโยงประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สุขภาพ และการย้ายถิ่นเข้าด้วยกัน กรอบการวิจัยนี้มีเป้าหมายเพื่อเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจผลกระทบที่เชื่อมโยงกันของการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อมที่มีต่อประชากรแรงงานข้ามชาติ ตลอดจนเป็นแนวทางสำหรับการวิจัยและการพัฒนานโยบายในอนาคต

เพื่อให้มั่นใจว่ากรอบการวิจัยดังกล่าวสะท้อนสภาพความเป็นจริงและความท้าทายที่ประชากรกลุ่มที่ได้รับผลกระทบต้องเผชิญอย่างเหมาะสม คณะผู้วิจัยจึงมุ่งรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง อาทิ หน่วยงานภาครัฐ นักวิชาการ องค์กรภาคประชาสังคม และภาคส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยจะนำข้อคิดเห็นเหล่านี้ไปใช้ในการปรับปรุงกรอบการวิจัยให้มีความครอบคลุมและสอดคล้องกับบริบทของประเทศไทยมากยิ่งขึ้น ท้ายที่สุด การวิจัยนี้มุ่งสร้างข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและตั้งอยู่บนหลักฐานเชิงประจักษ์ เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพัฒนามาตรการที่เหมาะสมตลอดจนยกระดับสุขภาพ การคุ้มครอง และคุณภาพชีวิตของแรงงานข้ามชาติอย่างยั่งยืน

2. ภาพรวมของกิจกรรม

ชื่อกิจกรรม: การประชุมหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder Consultation Meeting)
หัวข้อ: การขับเคลื่อนกรอบการวิจัยแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมสุขภาวะและผลิตภาพของแรงงานข้ามชาติในประเทศไทยท่ามกลางวิกฤตความร้อนและมลพิษทางอากาศ
วันที่: วันอังคารที่ 7 กรกฎาคม 2569
เวลา: 08.30–13.00 น.
สถานที่: โรงแรมเบสท์ เวสเทิร์น เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

กลุ่มเป้าหมาย:

1. หน่วยงานภาครัฐ
2. นักวิชาการและนักวิจัย
3. องค์กรระหว่างประเทศ
4. องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs)
5. ผู้แทนแรงงานและองค์กรแรงงานข้ามชาติ
6. ผู้แทนภาคเอกชนและนายจ้าง
7. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับสุขภาพแรงงานข้ามชาติ ความปลอดภัยในการทำงาน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และมลพิษทางอากาศ

รูปแบบกิจกรรม:

1. การอภิปรายแบบเสวนา 2 ช่วง
2. การอภิปรายกลุ่มย่อยแบบโต๊ะกลม 2 รอบ
3. การนำเสนอผลจากการอภิปราย
4. การสรุปประเด็นสำคัญของการประชุมในช่วงท้าย

การสนับสนุนงบประมาณ: กองทุนวิจัยทางวิชาการ มหาวิทยาลัยมหิดล (Rising Fund; SSHA) และทุนสนับสนุนด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยมหิดล (Mahidol University International Relations Grant) สำหรับศูนย์วิจัยการย้ายถิ่น มหาวิทยาลัยมหิดล–หน่วยวิจัยร่วม

ผู้จัดกิจกรรม: ศูนย์วิจัยการย้ายถิ่น มหาวิทยาลัยมหิดล–หน่วยวิจัยร่วม (MMC-JRU) สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล

วัตถุประสงค์:

1. เพื่อนำเสนอกรอบการวิจัยแบบบูรณาการที่มุ่งศึกษาความเสี่ยงด้านสุขภาพและความท้าทายด้านผลิตภาพที่แรงงานข้ามชาติในประเทศไทยต้องเผชิญ อันเป็นผลมาจากการสัมผัสความร้อนและมลพิษทางอากาศ
2. เพื่อรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้มั่นใจว่ากรอบการวิจัยที่นำเสนอสะท้อนความต้องการและสถานการณ์ของแรงงานข้ามชาติและองค์กรที่เกี่ยวข้อง
3. เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้กับผู้เชี่ยวชาญทั้งในระดับประเทศและนานาชาติในประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ อาชีวอนามัย การสัมผัสความร้อน และมลพิษทางอากาศที่ส่งผลกระทบต่อแรงงานข้ามชาติ

3. ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

การประชุมครั้งนี้มีการวางแผนให้มีผู้เข้าร่วมประมาณ 25 คน จากหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษาและหน่วยงานวิจัย องค์กรระหว่างประเทศ ภาคประชาสังคม องค์กรแรงงาน และภาคเอกชน อย่างไรก็ตาม มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมจริงประมาณ 15 คน ซึ่งเป็นตัวแทนจากภาคส่วนต่าง ๆ ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับสุขภาพแรงงานข้ามชาติ ความปลอดภัยในการทำงาน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และสุขภาพสิ่งแวดล้อม

มีผู้เข้าร่วมจำนวน 7 คนที่ตอบแบบสอบถามประเมินผลกิจกรรม โดยในจำนวนนี้เป็นผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ 3 คน (ร้อยละ 42.9) นักวิชาการหรือนักวิจัย 2 คน (ร้อยละ 28.6) ผู้แทนจากองค์กรระหว่างประเทศ 1 คน (ร้อยละ 14.3) และผู้แทนจากองค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) 1 คน (ร้อยละ 14.3)

หน่วยงานที่ระบุในแบบสอบถามประกอบด้วย กรมควบคุมโรค กรมการจัดหางาน องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization: ILO) มูลนิธิรักษ์ไทย และศูนย์วิจัยสังคมศาสตร์แห่งเบอร์ลิน (WZB Berlin Social Science Center)

แม้ว่าจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามประเมินผลจะน้อยกว่าจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมจริง แต่ความคิดเห็นที่ได้รับสะท้อนมุมมองจากภาครัฐ ภาควิชาการ องค์กรระหว่างประเทศ และภาคประชาสังคม ดังนั้น ผลการประเมินที่นำเสนอในรายงานฉบับนี้จึงอ้างอิงจากแบบสอบถามที่ได้รับคืนจำนวน 7 ชุด ไม่ใช่จำนวนผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมด

ผู้ตอบแบบสอบถาม 7 คน จำแนกตามประเภทหน่วยงาน ดังนี้		
ประเภทหน่วยงาน	**จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม**	**ร้อยละ**
หน่วยงานภาครัฐ	3	42.9
นักวิชาการ / นักวิจัย	2	28.6
องค์กรระหว่างประเทศ	1	14.3
องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs)	1	14.3
รวม	**7**	**100.0**

4. สรุปผลการดำเนินกิจกรรม

4.1 กล่าวเปิดการประชุม

การประชุมเริ่มต้นด้วยการกล่าวเปิดงานโดยผู้แทนจากสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยเน้นย้ำถึงความสำคัญของการรับมือกับความท้าทายที่เชื่อมโยงกันระหว่างการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มลพิษทางอากาศ สุขภาพของแรงงานข้ามชาติ และผลิตภาพแรงงานในประเทศไทย

4.2 กรอบนโยบายและแนวทางการดำเนินงานเชิงยุทธศาสตร์

ผู้แทนจากกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค ได้นำเสนอกรอบนโยบายและแนวทางเชิงยุทธศาสตร์ของประเทศไทยในการคุ้มครองแรงงานข้ามชาติและแรงงานนอกระบบจากการสัมผัสความร้อนและมลพิษทางอากาศ การนำเสนอในช่วงนี้ช่วยให้ผู้เข้าร่วมเข้าใจบริบทด้านนโยบาย ซึ่งเป็นพื้นฐานสำหรับการนำเสนอผลงานวิจัยและการหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในช่วงต่อไป

4.3 ความเปราะบางด้านสภาพภูมิอากาศของแรงงานข้ามชาติในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ดร. Tinh Doan จากมหาวิทยาลัยแอดิเลด ประเทศออสเตรเลีย ได้นำเสนอหัวข้อ “ความเปราะบางด้านสภาพภูมิอากาศของแรงงานข้ามชาติในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้: จุดบรรจบที่เป็นอันตรายระหว่างความร้อนจัด มลพิษทางอากาศ และชั่วโมงการทำงานที่ยาวนาน ซึ่งเพิ่มความเสี่ยงด้านสุขภาพ”

การนำเสนอได้ศึกษาว่าความร้อนจัด มลพิษทางอากาศ และสภาพการทำงานที่ต้องใช้แรงกายอย่างหนัก ส่งผลให้ความเสี่ยงด้านสุขภาพของแรงงานข้ามชาติในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพิ่มสูงขึ้นอย่างไร โดยชี้ให้เห็นว่าแรงงานในภาคการก่อสร้าง ภาคเกษตรกรรม และภาคการผลิต เป็นกลุ่มที่เผชิญกับอันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงานเป็นพิเศษ ขณะที่ชั่วโมงการทำงานที่ยาวนานและการพักผ่อนที่ไม่เพียงพอยิ่งเพิ่มความเปราะบางของแรงงานกลุ่มดังกล่าว

นอกจากนี้ การนำเสนอยังระบุถึงอุปสรรคในการเข้าถึงความคุ้มครอง ได้แก่ การเข้าถึงบริการสุขภาพและประกันสุขภาพที่จำกัด อุปสรรคด้านภาษา ข้อจำกัดทางการเงิน และความกังวลเกี่ยวกับความมั่นคงในการทำงาน พร้อมเน้นย้ำถึงความจำเป็นในการเสริมสร้างความคุ้มครองแรงงาน ปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานและที่พักอาศัย เพิ่มการเข้าถึงบริการสุขภาพ และจัดให้มีข้อมูลด้านอาชีวอนามัยในภาษาที่แรงงานข้ามชาติสามารถเข้าใจได้

4.4 การนำเสนอกรอบการวิจัยแบบบูรณาการ

ดร. Marc Völker จากสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ได้นำเสนอกรอบการวิจัยที่เสนอขึ้นเพื่อมุ่งลดความเสี่ยงด้านสุขภาพและการสูญเสียผลิตภาพอันเกี่ยวเนื่องกับการสัมผัสความร้อนและมลพิษทางอากาศในกลุ่มแรงงานข้ามชาติในประเทศไทย

กรอบการวิจัยดังกล่าวมุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสัมผัสปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม การรับรู้ความเสี่ยง พฤติกรรมการป้องกันตนเอง และมาตรการแทรกแซงในสถานที่ทำงาน โดยประกอบด้วยองค์ประกอบการวิจัยหลัก 3 ส่วน ได้แก่ การสำรวจข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Survey) การทดลองแบบสุ่มและมีกลุ่มควบคุม (Randomised Controlled Trial: RCT) และการศึกษาโดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Study)

ผลผลิตที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยประกอบด้วย รายงานผลกระทบทางเศรษฐกิจ (Economic Impact Report) ชุดเครื่องมือสำหรับการดำเนินมาตรการแทรกแซง (Intervention Toolkit) และแผนที่นำทางเชิงนโยบายบนพื้นฐานหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence Policy Roadmaps) เพื่อสนับสนุนการพัฒนานโยบายที่อิงหลักฐานและการดำเนินมาตรการในทางปฏิบัติ

4.5 การประชุมหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและกิจกรรม World Café

การประชุมหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจัดขึ้นในรูปแบบ World Café เพื่อรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับองค์ประกอบหลัก 3 ด้านของกรอบการวิจัยที่นำเสนอ โดยแบ่งผู้เข้าร่วมออกเป็น 3 กลุ่ม ซึ่งรวมถึงกลุ่มที่จัดไว้สำหรับผู้เข้าร่วมที่ไม่ใช่ชาวไทยโดยเฉพาะ แต่ละกลุ่มจะหมุนเวียนไปตามฐานการอภิปรายทั้ง 3 ฐาน โดยใช้เวลาฐานละ 15 นาที

การอภิปรายดำเนินการโดยผู้รับผิดชอบประจำแต่ละฐาน (Table Hosts) ซึ่งทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นผ่านคำถามชี้นำและการใช้กระดาษโน้ตสี (Sticky Notes) เพื่อบันทึกข้อคิดเห็น โดยแต่ละฐานมีประเด็นการอภิปราย ดังนี้

- **ฐานที่ 1: การนำกรอบการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในมุมมองด้านนโยบาย (Usability of the Research Framework from a Policy Perspective)** มุ่งสำรวจความเกี่ยวข้องของกรอบการวิจัยกับความต้องการของผู้กำหนดนโยบาย

ช่องว่างของหลักฐานเชิงประจักษ์ที่มีอยู่ และช่องทางที่เป็นไปได้ในการนำผลการวิจัยไปใช้ในการกำหนดนโยบายและการปฏิบัติงาน ผู้รับผิดชอบประจำฐาน ได้แก่ อาจารย์ Marc และ Reena

- **ฐานที่ 2: การออกแบบการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Survey Design)** มุ่งรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการสำรวจ สถานะสุขภาพและสภาพการทำงานของแรงงาน อุปสรรคในการเข้าร่วมการสำรวจ และแนวทางในการเก็บข้อมูลความเสี่ยงด้านสุขภาพที่อาจไม่ได้รับการรายงานอย่างครบถ้วน ผู้รับผิดชอบประจำฐาน ได้แก่ อาจารย์ Sarunya และพี่ก้อย
- **ฐานที่ 3: การออกแบบมาตรการแทรกแซงร่วมกัน (Co-designed Interventions)** มุ่งหารือเกี่ยวกับการพัฒนามาตรการในสถานที่ทำงานที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง โดยเปิดโอกาสให้แรงงานและนายจ้างมีส่วนร่วม รวมถึงแนวทางการประเมินประสิทธิผลและผลกระทบของมาตรการดังกล่าวต่อสุขภาพและผลิตภาพแรงงาน ผู้รับผิดชอบประจำฐาน ได้แก่ อาจารย์ Sudarat และ Pin

หลังจากการหมุนเวียนครบทั้ง 3 ฐาน ผู้เข้าร่วมได้กลับมารวมกันเพื่อสรุปผลการอภิปรายในที่ประชุมใหญ่ (Plenary Wrap-up) เป็นเวลา 10 นาที โดยผู้รับผิดชอบแต่ละฐานนำเสนอข้อค้นพบสำคัญ 5 ประเด็นจากการอภิปรายของฐานตนเอง ข้อคิดเห็นทั้งหมดได้รับการบันทึกไว้เพื่อนำไปสังเคราะห์ในขั้นตอนต่อไป และใช้เป็นข้อมูลประกอบการพัฒนากรอบการวิจัย การออกแบบการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน และการพัฒนามาตรการแทรกแซงที่เสนอไว้

4.6 กล่าวปิดการประชุม

การประชุมสิ้นสุดลงด้วยการสรุปกระบวนการหารือและเน้นย้ำถึงความสำคัญของการนำมุมมองจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมาประกอบการพัฒนางานวิจัย โดยข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่รวบรวมได้จากการประชุมครั้งนี้จะถูกนำไปใช้ในการปรับปรุงกรอบการวิจัย ตลอดจนพัฒนากิจกรรมการวิจัยและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้องต่อไป

5. ประเด็นสำคัญและข้อเสนอแนะจากการประชุมหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผลการประเมินและข้อคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสะท้อนให้เห็นประเด็นสำคัญหลายด้านที่ควรนำมาพิจารณาเพิ่มเติมในการพัฒนากรอบการวิจัยแบบบูรณาการ ดังนี้

5.1 ข้อมูลพื้นฐานและการวิจัยเกี่ยวกับความร้อนและมลพิษทางอากาศ

ผู้ตอบแบบสอบถามเน้นย้ำถึงความจำเป็นในการจัดทำข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับความเสี่ยงด้านสุขภาพของแรงงานข้ามชาติที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความร้อนจัด และมลพิษทางอากาศ นอกจากนี้ ยังมีการระบุถึงความสำคัญของการเสริมสร้างระบบเฝ้าระวังด้านสุขภาพและการเข้าถึงข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ ซึ่งถือเป็นประเด็นสำคัญที่ควรให้ความสำคัญในการวิจัย

5.2 ความเสี่ยงด้านอาชีวอนามัยและสุขภาวะของแรงงาน

ผลกระทบด้านสุขภาพจากการทำงานในสภาพแวดล้อมที่มีอุณหภูมิสูง ความชื้นสูง และมลพิษทางอากาศ เป็นประเด็นสำคัญที่ควรได้รับการศึกษาเพิ่มเติม ผู้ตอบแบบสอบถามยังเน้นย้ำถึงความจำเป็นในการศึกษาประเด็นโรคจากการประกอบอาชีพ สวัสดิการของแรงงาน และความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับสุขภาพภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

5.3 กลุ่มแรงงานเปราะบางและความหลากหลายของอาชีพ

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเสนอแนะให้ขยายกลุ่มประชากรเป้าหมายของการวิจัยให้ครอบคลุมแรงงานข้ามชาติในอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากแรงงานก่อสร้าง โดยเฉพาะแรงงานประมงและแรงงานทั่วไป เพื่อให้สามารถสะท้อนความแตกต่างของการสัมผัสปัจจัยเสี่ยงจากการทำงานและความเสี่ยงด้านสุขภาพในแต่ละภาคอาชีพได้อย่างครอบคลุมมากขึ้น

5.4 การพัฒนานโยบายและการประสานงานระหว่างหน่วยงาน

ผู้ตอบแบบสอบถามเน้นย้ำถึงความสำคัญของการนำผลการวิจัยไปต่อยอดเป็นมาตรการเชิงนโยบายที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ซึ่งครอบคลุมถึงการคุ้มครองแรงงาน การจัดการสภาพแวดล้อมในการทำงาน โครงการด้านอาชีวอนามัย การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และมาตรการด้านสาธารณสุข

นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอแนะให้เชิญหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเข้ามามีส่วนร่วมเพิ่มเติม โดยเฉพาะสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (องค์การมหาชน) เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่กรอบการวิจัยและเพิ่มศักยภาพในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติ

6. ผลการประเมินและการวิเคราะห์

ผลการประเมินจากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 7 คน พบว่า ระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.57 จากคะแนนเต็ม 5 คะแนน เมื่อพิจารณาเกณฑ์การประเมินภาพรวมของการประชุม พบว่าความชัดเจนของวัตถุประสงค์การประชุมได้รับคะแนนสูงสุดที่ 4.71 คะแนน ขณะที่การจัดการประชุมโดยรวมได้รับคะแนน 4.43 คะแนน

6.1 ความพึงพอใจโดยรวมและการบรรลุวัตถุประสงค์ของการประชุม

คะแนนความพึงพอใจโดยรวมอยู่ที่ 4.57 คะแนน ขณะที่ความชัดเจนของวัตถุประสงค์การประชุมได้รับคะแนน 4.71 คะแนน ผลการประเมินดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า โดยทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าการประชุมมีการจัดโครงสร้างอย่างเหมาะสมและมีการสื่อสารวัตถุประสงค์ของการประชุมอย่างชัดเจน

6.2 คุณภาพและความเกี่ยวข้องของการนำเสนอ

ความเชี่ยวชาญและข้อคิดเห็นเชิงลึกจากการนำเสนอของ ดร. Tinh Doan ได้รับคะแนนเฉลี่ย 4.71 คะแนน เช่นเดียวกับระดับความพึงพอใจโดยรวมต่อวิทยากร ซึ่งได้รับคะแนน 4.71 คะแนน ส่วนความเกี่ยวข้องของเนื้อหาการนำเสนอได้รับคะแนน 4.57 คะแนน ขณะที่การสื่อสารของเจ้าหน้าที่ภาครัฐและวิทยากรได้รับคะแนน 4.29 คะแนน

6.3 การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและกิจกรรม World Café

โอกาสในการอภิปรายและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับคะแนนเฉลี่ย 4.57 คะแนน สำหรับกิจกรรม World Café พบว่าได้รับผลการประเมินในเชิงบวกเช่นกัน โดยการช่วยให้ผู้เข้าร่วมเข้าใจกรอบการวิจัยมากขึ้นได้รับคะแนน 4.57 คะแนน และความพึงพอใจโดยรวมต่อกิจกรรมได้รับคะแนน 4.57 คะแนน

ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นคุณค่าของการเปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้เข้าร่วมจากภาคส่วนต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม มีข้อเสนอแนะบางประการเกี่ยวกับการปรับคำถามสำหรับการอภิปรายให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น และการเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมได้นำเสนอประเด็นเฉพาะที่ได้จากการอภิปรายของแต่ละกลุ่ม

6.4 ประเด็นสำคัญในการวิจัยและการพัฒนากรอบการวิจัย

คำตอบจากคำถามปลายเปิดสะท้อนให้เห็นประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อการพัฒนากรอบการวิจัยหลายด้าน ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยงด้านสุขภาพของแรงงานข้ามชาติ สภาพการทำงานและอาชีวอนามัย สวัสดิการในสถานที่ทำงาน และระบบเฝ้าระวังด้านสุขภาพ

นอกจากนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามยังเน้นย้ำถึงความสำคัญของการออกแบบงานวิจัยให้คำนึงถึงความแตกต่างของสภาพการทำงานและความเสี่ยงด้านสุขภาพที่แรงงานข้ามชาติในแต่ละภาคอาชีพต้องเผชิญ

6.5 การนำผลการวิจัยไปใช้และนัยเชิงนโยบาย

ผู้ตอบแบบสอบถามระบุถึงแนวทางที่เป็นไปได้ในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การพัฒนานโยบายระดับชาติ การคุ้มครองแรงงาน การบริหารจัดการสถานที่ทำงาน โครงการด้านอาชีวอนามัย การวางแผนปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ งานด้านสาธารณสุข การสื่อสารความเสี่ยง และการวิจัยทางวิชาการ

ความคิดเห็นดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมองเห็นศักยภาพของงานวิจัยในการสนับสนุนมาตรการที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง อาทิ การปรับปรุงการเข้าถึงบริการสุขภาพ การเสริมสร้างระบบอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน และการกำหนดกฎระเบียบในสถานที่ทำงานให้สอดคล้องกับสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงไป

6.6 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในอนาคต

ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะให้ขยายการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการวิจัยระยะต่อไปให้ครอบคลุมกลุ่มต่าง ๆ มากขึ้น ได้แก่ ผู้แทนแรงงานข้ามชาติ สหภาพแรงงาน ผู้นำชุมชน นายจ้าง ผู้ประกอบการ และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมประกอบด้วยการเชิญสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (องค์การมหาชน) (Thailand Institute of Occupational Safety and Health: T-OSH) เข้ามามีส่วนร่วม รวมถึงการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างองค์กรที่ดำเนินงานด้านอาชีวอนามัย สาธารณสุข และการคุ้มครองแรงงานให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น

7. บทสรุป

การประชุมหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียครั้งนี้เป็นเวทีสำหรับการนำเสนอกรอบการวิจัยแบบบูรณาการและรวบรวมข้อคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ทำงานเกี่ยวข้องกับแรงงานข้ามชาติ อาชีวอนามัย การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และมลพิษทางอากาศ

ผลการประเมินจากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 7 คน แสดงให้เห็นว่าระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.57 จากคะแนนเต็ม 5 คะแนน นอกจากนี้ ผลการประเมินยังสะท้อนให้เห็นถึงคุณค่าของการนำเสนอจากผู้เชี่ยวชาญและกิจกรรม World Café ในการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ข้อคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ชี้ให้เห็นประเด็นสำคัญที่ควรให้ความสำคัญในการวิจัยระยะต่อไป โดยเฉพาะการจัดทำข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับความเสี่ยงด้านสุขภาพจากสิ่งแวดล้อมและการประกอบอาชีพ การพัฒนาระบบเฝ้าระวังด้านสุขภาพ สวัสดิการของแรงงาน และการขยายขอบเขตการศึกษาให้ครอบคลุมแรงงานข้ามชาติในหลากหลายภาคอาชีพมากขึ้น

ผู้ตอบแบบสอบถามยังเน้นย้ำถึงความสำคัญของการนำผลการวิจัยไปต่อยอดเป็นมาตรการเชิงนโยบายที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง รวมถึงการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพิ่มเติมเข้ามามีส่วนร่วม อาทิ นายจ้าง ผู้แทนแรงงาน และหน่วยงานด้านอาชีวอนามัย

โดยภาพรวม การประชุมหารือครั้งนี้ได้ให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะที่สำคัญสำหรับการปรับปรุงกรอบการวิจัยให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของประเทศไทยมากยิ่งขึ้น ขั้นตอนต่อไปคือการนำข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมาบูรณาการเข้ากับกรอบการวิจัย และพัฒนาแนวทางการวิจัยที่สามารถสร้างหลักฐานเชิงประจักษ์ที่นำไปใช้ได้จริง เพื่อสนับสนุนนโยบายในการคุ้มครองสุขภาพ สุขภาวะ และผลิตภาพของแรงงานข้ามชาติ ท่ามกลางความเสี่ยงจากความร้อนและมลพิษทางอากาศที่เพิ่มสูงขึ้น

ทั้งนี้ ผลการประเมินในรายงานฉบับนี้อ้างอิงจากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 7 คน จึงควรตีความว่าเป็นความคิดเห็นจากผู้ที่ตอบแบบสอบถามเท่านั้น ไม่ใช่ความคิดเห็นที่เป็นตัวแทนของผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมด

8. ภาคผนวก

8.1 ภาคผนวก 1: กำหนดการ

กำหนดการประชุม

เวลา	หัวข้อการบรรยาย / กิจกรรม	วิทยากร / ผู้ดำเนินรายการ
09.00–09.15 น.	กล่าวเปิดการประชุม	สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
09.15–09.45 น.	กรอบนโยบายและแนวทางการดำเนินงานเชิงยุทธศาสตร์เพื่อคุ้มครองแรงงานข้ามชาติและแรงงานนอกระบบจากความร้อนและมลพิษทางอากาศในประเทศไทย	กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค
09.45–10.15 น.	ความเปราะบางด้านสภาพภูมิอากาศของแรงงานข้ามชาติในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้: จุดบรรจบที่เป็นอันตรายระหว่างความร้อนจัด มลพิษทางอากาศ และชั่วโมงการทำงานที่ยาวนาน ซึ่งเพิ่มความเสี่ยงด้านสุขภาพ	ดร. Tinh Doan มหาวิทยาลัยแอดิเลด ประเทศออสเตรเลีย
10.15–10.30 น.	พักรับประทานอาหารว่าง	-
10.30–11.00 น.	การนำเสนอกรอบการวิจัย: การลดความเสี่ยงด้านสุขภาพและการสูญเสียผลิตภาพจากการสัมผัสความร้อนและมลพิษทางอากาศในกลุ่มแรงงานข้ามชาติในประเทศไทย	สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
11.00–12.00 น.	การประชุมหารือเพื่อรวบรวมข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ดำเนินรายการโดย สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล (IPSR)
12.00–12.15 น.	สรุปและกล่าวปิดการประชุม	-

8.2 ภาคผนวก 2: ภาพถ่ายกิจกรรมการประชุมหารือเชิงนโยบาย

ภาพที่ 1 ผู้เข้าร่วมการประชุม

ภาพที่ 2 วิทยากรระหว่างการนำเสนอ

ภาพที่ 3 กิจกรรม World Café ฐานที่ 1

ภาพที่ 4 กิจกรรม World Café ฐานที่ 2

ภาพที่ 5 กิจกรรม World Café ฐานที่ 3